DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . ƒ 750
„ „ „ „ Java. . . . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . „ 12.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 24 MEI.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 2.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. WIJT & ZONEN te *Rotterdam* en bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam*.

No. 41. ZESDE JAARGANG. 1858.

DE TABAKS CULTUUR IN DE RESIDENTIE REMBANG.

Het is eene bekende daadzaak dat in de laatste jaren de tabaksaanplantingen in onderscheidene residentien van Java, en voornamelijk in de residentie Rembang, eene hoogst belangrijke uitbreiding hebben ondergaan.

De hooge prijzen, welke dit artikel aan de europesche markt heeft opgebragt, lokten niet alleen de contractanten met het Gouvernement uit om zich niet blootelijk te bepalen tot de bereiding van de zoogenaamde gouvernements aanplant, maar om ook zich toeteleggen op de bereiding van zoogenaamde particulier aangeplante tabak, en nog dagelijks vestigen zich in genoemde residentie personen, welke geene overeenkomsten omtrent aanplantingen van tabak met het gouvernement hebben aangegaan, om zich uitsluitend bezig te houden met de particuliere tabaksaanplantingen.

Het spreekt van zelf dat deze omstandigheid door de voorstanders der omverwerping van het cultuurstelsel is aangegrepen als een bewijs voor hunne stelling, dat nu reeds de ure heeft geslagen, waarop dat stelsel zal kunnen plaats maken voor dat van den zoogenaamden vrijen arbeid.

Op den 24sten Februarij ll. werd in de tweede kamer der volksvertegenwoordiging in Nederland eene hoogst belangrijke rede gehouden, de strekking hebbende om aan te toonen, dat wat men tot dus verre met den naam van *vrije* cultuur op gouvernements landen gelieft te stempelen geene *vrije* cultuur in de ware beteekenis des woords is.

Na het onzes inziens overtuigend betoog dat het onmogelijk is, om de heerendiensten geheel en al afteschaffen, zonder de opoffering van millioenen schats en zonder daarvoor eene belasting in geld in plaats te stellen, welke onvermijdelijk tot de ongehoordste knevelarijen zoude leiden, zegt de bedoelde spreker:

Ik kan mij de mogelijkheid niet voorstellen, dat er op Java eene vrije cultuur op gouvernementslanden zal kunnen bestaan, zoolang de behoefte aan heerendiensten nog zal voortduren.

Immers eene vrije cultuur, niet in naam maar inderdaad, zoo als die in de ware beteekenis van het woord moet verstaan worden. namelijk dat het aan een ieder, aan wien vergund wordt om in de binnenlanden van Java zich te vestigen, vrij en onverlet zal zijn om. zonder eenige tusschenkomst of medewerking van het Europeesch en inlandsch bestuur, met de landhouwers overeenkomsten aan te gaan, voor den aankweek van zoodanige gewassen, als zij onderling goedvinden En dit wel te verstaan, dat op die overeenkomsten, noch resident, noch regent, noch demang of widonno, eenigen invloed uitoefene

Is het aangaan van zulke overeenkomsten thans mogelijk, hetgeen ik niet kan gelooven, dan zullen de landbouwers, bij die overeenkomsten betrokken, van vele heerendiensten moeten worden verschoond, waarvan het gevolg is. dat die diensten des te zwaarder zullen drukken op de schouders van hen, die niet gelukkig genoeg zijn om bij vrije cultuur te zijn ingedeeld, of het gevolg zal wezen dat hetgeen door heerendienst moet worden verrigt, slechts ten halve, dat is zeer gebrekkig. zal worden uitgevoerd.

En daarna overgaande tot de bespreking der vrije tabakscultuur in de residentie Rembang, vervolgt hij:

De vrije tabaks-cultuur in het Rembangsche geeft mij aanleiding om aan de overweging van den heer minister van koloniën eenige vragen te onderwerpen.

1°. Vermits tabaksbladen, bestemd om voor het gebruik in Europa te worden bereid, dadelijk na geplukt te zijn, eene spoedige en zorgvuldige behandeling vereischen, zoo rijst de vraag of de landbouwer te Rembang dan tabak cultiveert geheel uit eigene beweging en met het voornemen om de bladeren, naar gelang zij rijp worden, ten voordeeligste van de hand te zetten? zoo ja, kan hij zich dan wel tot iemand anders wenden dan tot den, in de nabijheid van zijne aanplanting, wonenden tabaksfabrikant, daar zoo als gezegd, de versche tabaksbladeren eene spoedige behandeling vorderen en geen langdurig transport kunnen doorstaan, zonder de eigenschap te verliezen die ze voor de bereiding naar den smaak van den Europeaan moeten bezitten; en kan de landbouwer in dat geval verzekerd zijn, dat die. fabrikant hem den waardigen prijs zal betalen; vermits deze toch weet dat de huisselijke inrigting van eenen Javaanschen planter geene gelegenheid aanbiedt om tabak geschikt voor de Europesche markt te bereiden. Zijne woning mist daartoe de vereischte ruimte en geschiktheid, terwijl het geheel buiten zijn bereik ligt, om uit eigen middelen aan dat doel beantwoordende droogschuren op te rigten.

2°. Plant de landbouwer te Rembang den tabak in voldoening aan eene schriftelijke overeenkomst met den tabaksfabrikant, tot grondslag hebbende de verpligting aan de zijde des landbouwers om een bepaald gedeelte zijner velden met tabak te beplanten, en aan den kant van den fabrikant om voor de bladeren, dadelijk bij levering, den overeengekomen prijs te voldoen?

Dusdanig zal wel de toedragt van de zaak zijn, maar de kennis, welke ik van zoodanige contracten heb opgedaan, doet mij betwijfelen of zulke overeenkomsten, zonder tusschenkomst van het plaatselijk bestuur, en zonder diens veelvermogenden invloed, kunnen worden of zijn aangegaan. Dit aannemende, dan is de zaak volstrekt niet nieuw, want reeds in het jaar 1818 werd door commissarissen-generaal vergunning verleend om zoodanige overeenkomsten met de inlandsche bevolking te sluiten; en dat de betaling van het plantloon dadelijk bij elke levering van bladeren geschiedt, is evenmin wat nieuws, want zulks had ook plaats bij de levering der indigo-bladeren aan de vroeger te Pekalongan bestaan hebbende groote indigo-fabriken. En ondanks die gereede betaling waarop de Javaan veel prijs stelt, was de indigo-cultuur verre verwijderd van eene vrije cultuur, maar zeer verpligtend en zoo als men beweerde zeer bezwarend voor de bevolking.

De opheffing van allen twijfel ten deze zal afhankelijk zijn van de oplossing der volgende vraagpunten:

3°. Verstaan de tabaksfabrikanten te Rembang en zij welke hen plaatselijk vertegenwoordigen de Javaansche taal? Immers is die kennis een onmisbaar vereischte om met den geringen man om te gaan en met hem eene overeenkomst te treffen, zonder invloed van zijne meerdere of zijne hoofden?

4°. Is het thans aan een ieder, die zich in de binnenlanden van Java mag ophouden of vestigen, toegestaan om te Rembang, zonder een contract met het gouvernement gesloten, tabak te doen aanplanten, droogschuren op te rigten en alles verder daar te stellen wat voor zijne onderneming benoodigd is? Zoo ja, bestaat dan diezelfde vrijheid in andere residentiën?

5°. Is de landbouwer te Rembang thans zoo ver van zijne voorouderlijke gewoonten afgeweken of vervreemd, dat hij een cultuur-contract met iemand, niet tot zijn landaard behoorende, zou durven aangaan, zonder vergunning of toestemming van hen die boven hem zijn gesteld. en aan welke hij vroeger steeds eene onbegrensde eerbied, onderdanigheid betoonde? Is de vroeger zoo naauw gehechte band tusschen hem en zijn dorpsbestuur thans geheel verbroken? Dit zal het geval wel niet zijn, althans wij willen vurigljk wenschen en hopen, dat de Javaan in dat opzigt niet is veranderd. Ware het zoo, het zoude hagchelijk met ons gezag in Indië gesteld zijn.

6°. Welke zekerheid bestaat er, dat contracten van den onderwerpelijken aard. met den geringen man aangegaan, geheel en al berusten op zijn vrijen wil, op eigen lust en verkiezing, zonder tot het sluiten van die overeenkomsten door zijne hoofden te zijn aangespoord? Eene aansporing gelijkstaande met een bevel of *parenta compagnie*; en veelal het gevolg van geschenken en voordeelen, welke de hoofden zijdelings uit die contracten zullen genieten of reeds hebben genoten.

Doch aangenomen, hetgeen trouwens niet aannemelijk is, dat die contracten te Rembang, zonder eenige aansporing, dwang of invloed van de zijde des bestuurs worden gesloten, dan blijft er nog voor mij eene zeer gewigtige vraag over.

7°. Of die contracten niet bezwarend kunnen zijn voor dat gedeelte der bevolking, aan hetwelk de heerendiensten zijn opgedragen en of zij niet zeer schadelijk zullen werken op het beheer der houtbosschen, het zoogenaamd *blandongstelsel*; namelijk indien het sluiten van die contracten zich niet tot eene zekere grens uitstrekt. Bestaat deze beperking, dan vraag ik al verder, of de tabakscultuur te Rembang eene vrije cultuur kan worden genoemd in het ware begrip? van vrijheid Men zou toch bijv. de cultuur voor meekrap in Zeeland niet als eene vrije cultuur kunnen aannemen, wanneer van overheidswege de landbouwer verpligt wierd eene bepaalde uitgestrektheid gronds niet te overschrijden.

Het is bekend dat het bladongstelsel vele verbeteringen heeft ondergaan. Zoo zijn er meerdere en betere wegen aangelegd en vele middelen aangewend, met het doel om het vervoer der houtwerken met minder handen en met minder trekvee te bewerkstelligen dan vroeger vereischt werd. Intusschen blijft nog een groot gedeelte der bevolking aan dat blandongstelsel verbonden, en wanneer de vrije tabakscultuur zich onbeperkt mag uitstrekken, moet dit ten bezwaar komen van dat deel der bevolking, of het beheer der bosschen zal daaronder lijden, waarvan het gevolg zoude zijn, dat het djatihout nog schaarscher en duurder werd.

Vele dezer vragen zijn voor geene dadelijke beantwoording vatbaar. Zij vorderen een zaakkundig en plaatselijk onderzoek. Ik neem de vrijheid het doen van zoodanig onderzoek aan den heer minister van koloniën in overweging te geven, waarvan de uitslag zal zijn het ontstaan van die overtuiging, welke noodig is om met kennis van zaken te kunnen zeggen, of de vrije tabakscultuur te Rembang inderdaad of slechts in naam als eene vrije cultuur moet worden beschouwd.

Op deze vragen werd door den toenmaligen minister het volgende antwoord gegeven:

Ik dank den afgevaardigde uit Amsterdam dat hij mij de gelegenheid wil schenken om de vragen, welke hij gaarne wil beantwoord zien, met betrekking tot de vrijwillige tabaksteelt in Rembang, nader te overwegen, des noods plaatselijk te doen onderzoeken. Op dit oogenblik zou ik ook al die vraagpunten niet tot zijn genoegen kunnen beantwoorden. Er zijn er evenwel twee onder de 6 of 7 die hij gesteld heeft, die ik reeds op dit oogenblik zou kunnen toelichten, namelijk vooreerst, of de landbouwer overeenkomsten sluit met den fabrikant en hoe de fabrikant dit zal doen, wanneer hij de Javaansche taal niet magtig is. De overeenkomsten, waarvan hier sprake is, worden, overeenkomstig de bestaande bepalingen, geregistreerd door het hoofd van het gewestelijk bestuur. Zonder dat zou aan dezelve geen gevolg kunnen gegeven worden. Die registratie is vooral in het belang van den inlandschen landbouwer; maar op welke wijze overigens die overeenkomsten tot stand komen is mij onbekend. Tot dusverre is mij niet gebleken, dat zij niet behoorlijk werden uitgevoerd. En wat betreft de vraag, of niet ten gevolge van die vrijwillige cultuur-overeenkomsten de band tusschen den tabaksplanter en het dorpbestuur verbroken werd, kan ik verzekeren dat dit niet het geval is, want dit zou zijn in strijd met art. 71 van het regerings-reglement, dat de strekking heeft om het dessa-bestuur en de dessa-instellingen te handhaven. Ik behoud mij voor de overige vraagpunten in overweging te nemen en na onderzoek te beantwoorden.

Naar aanleiding van dit antwoord bestaat er dus grond om te verwachten dat er een onderzoek naar de zoogenaamde *vrije* tabakscultuur in de residentie Rembang zal plaats hebben.

Zoodanig onderzoek zal niet alleen de overtuiging te weeg brengen dat die cultuur inderdaad niet *vrij* is, maar ook nog eene andere nuttige strekking hebben, namelijk een streng onderzoek of er welligt in die vrije cultuur geene schromelijke misbruiken bestaan, onderanderen dat ambtenaren met het toezigt op de cultures belast een dadelijk of zijdelingsch belang hebben bij zoogenaamde particuliere aanplantingen, daar indien zelfs het geringste vermoeden van zoodanig misbruik aan het licht kwam, het in het belang van den inlander raadzaam zoude zijn om de werkkring van zoodanigen te verplaatsen naar eene andere residentie, waar hij geheel onafhankelijk van den prikkel van eigenbelang zijne pligten ter bescherming van den inlander zoude kunnen waarnemen.

Trouwens zoude het van de loyauteit van iederen ambtenaar te verwachten zijn, dat al ware zijn belang bij de cultures bij zijne chefs onbekend, hij uit eigene beweging op zijne overplaatsing in eenen anderen werkkring zoude aandringen.

Redactie.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den 19den *Mei* 1858 N°. 40.

BENOEMD:

Tot adjudanten van den Gouverneur-Generaal, J. F. S. Brunsveld van Hulten, majoor der artillerie, en R. F. de Seiff, kapitein der infanterie.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de officier van gezondheid der derde klasse F. L. Rohder.

Der gemeente wordt bekend gemaakt dat voortaan en aanvangende met Zondag den 23sten dezer, DE MUZIJK van de alhier in garnizoen liggende Bataillons, bij afwisseling zal spelen, op de groote passeerbaan, van des namiddags 5½ tot 6½ uur.

SOERABAYA, 22 *Mei* 1858. — *De Adsistent. Resident voor de Policie,* SWERVER.
(16)

(*Voor het land*) De Adsistent-Resident van *Grissee* brengt bij deze ter kennisse van belanghebbenden dat de op den 5den Junij aanstaande geannonceerde publieke verkoop van 2104 stuks afgekeurde gouvernements HOUTWERKEN voor eerst geen gevolg zal hebben.

GRISSEE, 22 *Mei* 1855. (17) — *De Adsistent-Resident voornoemd,* W. CASTENS.

(*Voor de Policie.*) Aan de ingezetenen wordt bekend gemaakt, dat tot wederopzeggen toe de ringslootweg van af de *Coupure voor den Grisseeschen weg* tot aan de *Coupure naar de Pyrotechnische werkplaats* voor de passage van voetgangers en rijtuigen gesloten zal zijn.

SOERABAYA, 18 *Mei* 1858. (14) — *De Assistent Resident voor de Policie,* SWERVER.

(*Voor het land.*) Aan de gemeente wordt bekend gemaakt dat van af Donderdag den 20 dezer, de passage over de bruggen te *Pegirian*, *Petjantian*, *Kali Anjar*, *Ketabang*, en *Wonokromo*, opvolgelijk en bij elk voor twee dagen zal gestremd zijn.

De Hoofd-Ingenieur, chef der 4de Waterstaats Afdeeling,
(15) H. DE BRUIJN.

DAGEN VAN VERTREK DER LANDMAIL-POST
OVER DIT JAAR VAN SOERABAYA.

Zaturdag	5	Junij.
Maandag	5	Julij.
Donderdag	5	Augustus.
Zondag	5	September.
Woensdag	6	October.
Zaturdag	6	November.
Maandag	6	December.

En voor de halve maandsmail, den 20sten van elke maand, des middags ten 4 ure.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Courant* van 12 Mei 1858 no. 38, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de gecommitteerden in onchristen sterfboedels in de residentie Bantam, te Serang, van wijlen den Chinees Tho Ghie.

Door de wees- en boedelkamer te Samarang, van wijlen den gepensioneerden ambtenaar, Jacques Jean Muijsken, den gewezen stuurman van de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, Evert Pasman, de gepensioneerde militairen Johan Georg Frederich Schenck, Adolph Maximilian Mawar, Jodocus Franciscus Laureijs, Johannes Gerardus Heltman, Johan Joachim Maack, Johannes Meiland, M. Mertz, Andries Haan, Erasmus Seelig en Heinrich Frederich Bolei, de Chinezen Tan Poksin, Hoklau en Goeij Tjie, en de Arabieren Sech Mohamat bin Said Basalamah en Said Achmat bin Abdulla bin Achmat Al-Habsia en den Maleijer Achmat Salech Banik ook genaamd Mohamat Salech Banik.

Door de executeuren testamentair van wijlen den kapt. der Emoijer Chinezen te Riouw, Oeij Tekeing.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 25sten Mei.

Bij den pachter der pandjeshuizen Tjoa Ping Ting te Singoijoedan.

Op Woensdag den 26sten Mei.

Voor de toko van de heeren Fraser Eaton & Co. in de stad.

Op Donderdag den 27sten Mei.

Bij den Pachter der pandjeshuizen The Tiansoe, en daarna voor het pakhuis van de heeren Adam & Co.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Bevallen van eenen *ZOON*, P. E. C. VAN BLOEMEN WAANDERS, geb. *Mehlbaum.*

KEDIRI, *den* 22 *Mei* 1858. (510)

VENDUTIE

Op Woensdag den 26sten Mei a. s.

In de pakhuizen van de Heeren FRASER EATON & Co, in de stad aan de *Groote Rivier*, door D. D. VAN BOECKHOLTZ, tegen 2 percent vendusalaris, van **eene Partij van circa** 70 **koijangs witte rijst**, en diverse andere **Goederen.** (500)

VENDUTIE.

Op Donderdag den 27sten Mei 1858.

voor de pakhuizen van

MAJOR MATZEN & CO, *Kaliemaas,*

na afloop der venduitie bij den chinees THE THIANSOE, van het Engelsche schip **SEA BIRD,** groot 542 gemeten tonnen, ladende 700 tonnen, gebouwd in 1852. Hetzelve is voorzien van eenen goeden inventaris en gereed zee te kiezen.

Voor de bezigtiging van den inventaris en verdere informatien, vervoege men zich bij

(511) *De Agenten,* MAJOR MATZEN & CO.

VENDUTIE

Op Zaturdag den 29sten Mei a. s.

Ten huize van den WelEdelen Heer RITTER te *Dapoean*, door D. D. VAN BOECKHOLTZ, van GEPOLITOERDE MEUBELEN, HANG- en TAFELLAMPEN, SCHILDERIJEN, enz. (475)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 11den Junij a. s.

Voor de pakhuizen van DE FACTORIJ DER NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ aan de *Kaliemaas*, van

LIJNWADEN en DIVERSE GOEDEREN als: GLAS, AARDEWERK, enz, enz. (508)

UITBESTEDING.

De officieren kommissarissen der militaire kantine in de stad, zullen *op Dingsdag den 15den Junij e. k.*, 's morgens ten 10 ure, in het locaal der militaire kantine alhier, eene openbare uitbesteding houden, voor de levering der benoodigde dranken aan de kantines in deze afdeeling, gedurende één jaar, aanvang nemende met den 1sten October 1858.

De betrekkelijke voorwaarden liggen ter lezing bij de kasteleines der militaire kantine, en andere inlichtingen zijn te bekomen, bij

De Officieren Kommissarissen,
(513) H. RIJKENS *kapitein.*
L. A. VAN DEN BERG 2*de Luitenant.*

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP BANDA.

KAPT. BOSCH.

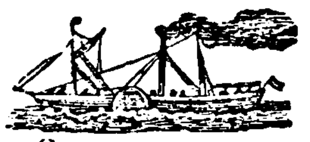

Vertrekt *op Zaturdag den* 29sten *a. s.*, naar BATAVIA via SAMARANG. Adres, bij

SOERABAYA, 22 *Mei* 1858. (507) — *De Agenten,* B. KOPERSMIT & CO.

DE STOOMBOOT KONINGIN DER NEDERLANDEN.

KAPT. E. LEWIS.

Zal *op Zaturdag den 29sten Mei*, naar SAMARANG, BATAVIA en SINGAPORE, vertrekken.

Voor passage adresseere men zich bij

De Agenten,
(509) FRASER EATON & CO.

DE STOOMBOOT KRATON,

Vertrekt van SOERABAYA naar PASOEROEAN alle *Dingsdagen* en *Vrijdagen* en van PASOEROEAN naar SOERABAYA alle *Woensdagen* en *Zaturdagen.*

Passagiers kunnen zonder gebruik van tambangans van en naar boord komen.

Omtrent de uren van vertrek en verdere informatiën vervoege men zich bij

W. MAJOR & CO, *Passoeroean.*
(495) MAJOR MATZEN & CO, *Soerabaya.*

SOERABAYAASCH LIEFHEBBERIJ-TOONEEL.

9de VOORSTELLING VAN HET ABONNEMENT.

Met welwillende medewerking van het Muziek-genootschap ST. CECILIA.

Op Vrijdag, 28 *Mei* 1858.

VATEL, OF DE KLEINZOON VAN EEN GROOT MAN.

Blijspel in één Bedrijf.

DAARNA:

EEN UUR TE LAAT

OF

HET VERIJDELD TWEEGEVECHT.

Blijspel in één Bedrijf.

Aanvang ten half acht ure precies.

Besproken plaatsen en entréekaartjes voor geïntroduceerd wordende vreemdelingen, zullen te bekomen zijn aan den schouwburg, op den dag der voorstelling van 's morgens 8 tot 's middags 12 ure.

NAMENS DE DIREKTIE,
(486) *De Secretaris,*
VAN COEVORDEN.

MARTIN SIMONSEN

Violon Solo de S. M. le Roi de Danemark.

A l' honneur d'annoncer au public qu'avec la permission de Monsieur le colonel STRATON et M. M. les officiers, la grande musique militaire du 77e. Regiment de sa Majesté Brittanique, arrivé ici avec la fregate à vapeur *Meygaura*, assistera dons son

CONCERT

Lundi le 24 Mai.

Le concert commencera avec des Ouvertures et sélections des opéras, exécutés par cet orchestre militaire composé de 35 personnes.

On commencera à 7½ heures précises. (498)

Een jong mensch van goeden huize, nog werkzaam zijnde bij eene *tabaks onderneming* en voorzien van een goed getuigschrift, als veel kennis hebbende in die kultuur, wenschte zich wegens ophanden zijnde vertrek van zijn patroon, bij eenen anderen zijne lotsverbetering te hebben. Adres onder Lt. S. aan de uitgevers dezes. (514)

Iemand veel tijd ter beschikking hebbende, wenscht die gaarne te besteden, aan ADMINISTRATIVE WERKZAAMHEDEN (ten zijnen huize).

Hierop reflecterende, vervoege men zich bij de redactie van het *Soer. Nieuws- en Advertentieblad.* (478)

WORDT GEVRAAGD:

Geheele of gedeeltelijke overname eener **LANDELIJKE OF ANDERE ONDERNEMING.**

Inclineerenden gelieven zich te adresseeren, franco brieven Lett. L. J. bij G. C. T. VAN DORP te Samarang. (481)

De persoon van **RICHARD CLARKE** wordt bij deze opgeroepen om zich onmiddelijk met deszelfs bagage te vervoegen ten kantore van de Heeren FRASER EATON & Co. (504)

VERMIST

Uit eenen naar Samarang, de dato 17 dezer, door de ondergeteekenden gezondenen brief per post:

1 REC.	Serie	van	*f* 100	N°.	14289.
1 D°.	„	„	„ 25	„	5776.
1 D°.	„	„	„ 25	„	163063.

Zij in wier eventueel bezit dezen mogten geraken, worden beleefdelijk verzocht hiervan kennis te geven aan

(512) MARTENS & CO.

De ondergeteekenden, allen suikerfabrikanten van *Soerabaya* en *Pasoeroean*, hebben eene circulaire ontvangen van de *firma* PAUL VAN VLISSINGEN, DUDOK VAN HEEL & DEROSNE CAIL & Co te *Amsterdam*, van den 22sten Februarij 1858, waarbij de intrekking van hare aan den Heer C. BETH verleende volmagt wordt medegedeeld, op eene wijze welke hun voorkomt even onverdiend als onkiesch te zijn.

Het is daarom dat zij zich gedrongen gevoelen openlijk te certificeren, dat zij den Heer C. BETH steeds met den meesten ijver voor genoemde *firma* werkzaam hebben gezien; en dat zij hem in al zijn doen en laten als een braaf, eerlijk en oppassend mensch hebben mogen leeren kennen en hoogachten.

F. VAN DELDEN,	J. D. FRANSEN VAN DE PUTTE,
J. W. F. VAN VLOTEN,	W. F. MODDERMAN,
J. VAN BOSSTRAETEN,	G. F. GILTHAY,
J. J. BLANCKENHAGEN,	J. A. VAN 'T WOUT,
P. L. ONNEN,	C. H. VAN DER EB,
C. N. VAN LAWICK,	W. H. VON OVEN,
E. TWISS,	SUYCK,
G. F. C. ROSE,	A. TISSOT,
M. BOUMEESTER,	HUBERT DE STUERS.
A. J. BAKE,	

SOERABAYA, 5 *Mei* 1858. (499)

TE HUUR

Een zeer goed gelegen ruim en droog **PAKHUIS,** lang 76 en breed 20 voeten rijnlandsch, tegen den huurprijs van honderd guldens 's maands.

Te bevragen bij MOHAMMAT TAIR, in de kampong *Baroe.* (505)

TE KOOP

EEN PAAR PRACHTIGE SPIEGELS, alsmede EEN FRANSCH AMEUBLEMENT.

(506) **W. W. COOK & CO.**

PAS ONTVANGEN.

DIVERSE BANKET- en SUIKERWERK, ALLE SOORTEN VAN PROVISIEN, in blik van *Alberdingk Thijm*, HAANTJES-BIER, ROSKAMMEN & BORSTELS, PORCELEINEN TAFELSERVIEZEN, MAILKOFFERS, KINDERHOEDEN, ORGANDI- en JACONETS, HANG-STOLPEN, GOUDEN PAILLETTEN en CANTILLES, GORDIJN FRANJES, VERLAKT LEDER, JAGT- en KEUKENGEREEDSCHAPPEN, ÉTAGÈRE VOORWERPEN enz.

(484) **MOSSEMBEKKER & CO.**

ST. JULIEN. BAOUR WIJN.	per 4	dozijn	à ƒ 62.—
DUCASSE PAULLAC.	Dito „ „	„	„ „ 85.—
do. do.	„ „ 96/2	fless.	„ „ 90.—
CANTEMERLE.	„ „ 4	dozijn	„ „ 85.—
do.	„ „ 96/2	fless.	„ „ 90.—
CANTENAC.	„ 1	dozijn	„ „ 36.—
CHATEAU PEZ.	„ 1	do.	„ „ 48.—
Dito MORIN.	„ 1	do.	„ „ 48.—
HAUT SAUTERNE.	„ 1	do.	„ „ 30.—
MUSCAT FRONTIGNAN.	„ 1	do.	„ „ 36.—
AFGETAPTE BAOURWIJN.	„ 4	dozijn	„ „ 50.—
FRANSCHE LIKEUR.	„ 24/2	flesschen	„ „ 48.—
ABSIJNTHE.	„	flesch	„ „ 4.—
ST. JULIEN. per kist van 4		dozijn	„ „ 52.—
CHAMPAGNE PERRIER. per		dozijn	„ „ 36.—
MADEIRA.	„	„	„ „ 36.—
RHIJNWIJN.	„	„	„ „ 15.—
BOTER. merk *van der Leeuw*	„	vaatje	„ „ 17.—
JAPANSCHE KOPJES.	„	dozijn	„ „ 48.—

Te bekomen à contant in het *Marine Hotel.* (497)

PAS ONTVANGEN
DEGÈRES PAUILLAC.

(503) Bij GEBR. VAN DELDEN.

De ondergeteekenden hebben pas uitgepakt, de volgende goederen, als:

ENGELSCHE HANG en TAFEL LAMPEN, SCHILDERIJEN, TOILETSPIEGELS FACE à UNIQUE en TAPIJTEN, ALKATIVEN, TAFELKLEEDEN, VOETBANKJES, ZAK en TOILET FLAKONS, PARFUMERIEN van de *Societé Hygiénique* en van *John Cosnell*, BLOEDKORALEN COLLIERS en BRACELETTEN, PARURES, HALS en VESTKETTINGEN, GIBUS, ZIJDEN, VILTEN en STROO HOEDEN, WANDELSTOKKEN, CARWATSEN en ZWEEPEN, PARIJSCHE VERLAKTE SCHOENEN VOOR HEEREN en KINDEREN, DUBBELDELOOP JAGTGEWEEREN, HAGELS van No. 1 tot No. 8, HEEREN en DAMES NECESSAIRES, PORTEFEUILLES à ELASTIQUE, PORTE-MONNAIES, PORTE-CIGARES en PORTE TRÉSOR, BLANCO KANTOOR BOEKEN, TOONEELKIJKERS, ZIJDEN DAMAST, WAGEN PASSEMENTEN en PLUISJES, KOETSIERSHOEDEN, WAGEN en BENDIE LIJDSELS, MAILKOFFERS, enz., enz.

(501) **MOSSEMBEKKER & CO.**

PAS ONTVANGEN.

CHAMPAGNE WIJN VAN PERRIER in halve flesschen.

(485) Bij **DE STURLER & FAGNOTTI.**

PAS ONTVANGEN.

WATER CRACKERS,
SODA-BISCUITS,
QUEEN „
FANCY „
PIC-NIC,
PLUMPUDDING,
MOCK TURTLE,
OXTAIL SOUP,
JULIENNE,
ENGELSCHE SAUCEN,
„ SIROPEN,
„ ZUREN,
DIVERSE GELEIJEN,
TABORS PEPERMUNT,
VERSCHE ZALM en
BERGSCHE ANCHIOVIS in stopflesschen.

(502) Bij **GEBR. VAN DELDEN.**

PAS ONTVANGEN.

Een FACTUUR FRAAI SPEELGOED, bestaande in GEWEREN, SABELS, PATROONTASSCHEN, TROMMELS, EET- en THEESERVIESJES, TOOVERLANTARENS en DIVERSE KINDERSPELEN, alsmede FRAAIJE ÉTAGÈRE VOORWERPEN. Tegen zeer billijke prijzen bij

(496) **HAMMELBURG.**

SOERABAYA den 24sten Mei 1858.

Laatstleden Vrijdag kwam alhier ter reede aan het engelsche stoom-oorlogsfregat *Meygaura*, met oogmerk om op dezelfde reize van Sydney naar Calcutta steenkolen in te nemen.

Aan boord van gemeld stoomschip bevindt zich het engelsche 77e regiment infanterie, onder bevel van den kolonel Strutton.

De fraaije stafmuzijk van genoemd corps heeft zich gisteren namiddag op de passeerbaan, en daarna des avonds in de Societeit Concordia, tot algemeen genoegen der ingezetenen doen hooren.

Gisteren avond werden de hoofdofficieren van het regement en de état-major van het stoomschip op een diner ten huize van den resident onthaald.

Riouw. — In den nacht van 26 op 27 April jl. werd alhier de woning van den kapitein der Emoijer Chinezen Oeij Tiksing, van de waterzijde aangevallen door dertig à veertig Chinezen, die met een vaartuig ongemerkt de landingsplaats dier woning waren genaderd en, door zeer goed overlegde maatregelen, de toegangen van de landzijde hadden versperd.

Oeij Tiksing, die zich dapper tegen de indringers te weer stelde, werd echter door hen overmand en afgemaakt. Een toeschietende aanverwant van Oeij Tiksing en eene vrouwelijke bediende werden mede gedood; twee anderen werden gewond.

Hierna roofden de indringers eene ijzeren geldkist, waarop zij zich in aller ijl met hun vaartuig verwijderden.

Dit alles was zoo snel geschied, dat het de vaartuigen, die ter vervolging werden afgezonden, niet kon gelukken de roovers te achterhalen.

De dood van dezen algemeen geachten Chinees wordt te Riouw zeer betreurd. (*Jav. Cour.*)

— De Nederl. bark *Gorinchem*, gezagvoerder J. R. Reijnders, is op de Oostkust van Borneo, in de nabijheid van Samarinda, gestrand. Na vele vruchtelooze pogingen, om dezelve wéder vlot te krijgen, heeft men zich verpligt gezien, het schip te verlaten. De kapitein en equipaadje zijn gered en een gedeelte derzelve is, op het schip *Bima*, bereids ter reede van Batavia aangekomen.

— Den 17den kwam alhier ter reede het Nederl. schip *Assen*, gezagvoerder H. J. Havenbult, hetwelk, den 2den November 1857, Texel verlaten had. Aan boord bevond zich een detachement van 100 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den 1sten luitenant der infanterie J. J. G. Hennequin; medegeleiders de 1ste luitenant der infanterie C. Metzler, van verlof terugkeerende, de 2de luitenant der infanterie L. M. H. G. Barleij en de officieren van gezondheid 3de klasse H. W. Sinningke en C. W. F. Foreman. Den 9den December werd deze bodem, des namiddags ten 3 ure, ter hoogte van het Palmeiland, door een orkaan beloopen, ten gevolge waarvan, in minder dan 5 minuten, de masten gedeeltelijk over boord stortten en door midden braken. In een daarop belegden scheepsraad werd besloten, naar Lissabon, als de digst nabij zijnde plaats, te stevenen, ten einde aldaar te vertimmeren.

Den 12den December kwam het schip aldaar aan. Ter voorkoming van desertie waren de soldaten, gedurende de reparatie, tusschendeks opgesloten en was de detachements kommandant verpligt, van tijd tot tijd een onderofficier met eenige manschappen aan wal te zenden, om de noodige beweging te nemen. Desniettegenstaande gelukte het vijf soldaten te deserteren, die, niettegenstaande alle door den detachements kommandant en de portugesche autoriteiten aangewende moeite, niet konden opgespoord worden.

De officieren genoten de eer, aan Z. M. den koning van Portugal te worden voorgesteld, doch hadden over het geheel geene reden, over de Lissabonsche gastvrijheid te roemen.

Den 1sten Februarij verliet het vaartuig Lissabon met zeer goed weder, dat tot aan de eilanden Paulus en Amsterdam aanhield, waar het schip weder met zeer hevige stormen te worstelen had.

De troepen hebben zich goed gedragen en waren over de behandeling aan boord zeer te vreden.

Het detachement is, in den namiddag van gisteren, ontscheept en naar Weltevreden opgemarscheerd.

— Eergisteren heeft zich de alhier woonachtige chinees Loa Kiantiong door ophanging van het leven beroofd. De reden van dezen zelfmoord is onbekend.

— Men schrijft ons van Pontianak, dd. 15 Mei:

Nog altijd zijn sommige pangerangs in het Sintangsche weigerachtig, om zich aan het Gouvernement te onderwerpen. Nu onlangs hebben eenige volgelingen dier in verzet zijnde vorsten een matroos van een der aldaar gedetacheerde kruisbooten vermoord.

Eenige dagen later sloeg de bliksem in de kruisboot No. 28, waardoor twee soldaten en een matroos gewond werden, en wel een der eersten zeer gevaarlijk.

— Men schrijft ons van Soerakarta, dd. 12 dezer:

In den avond van den 10den dezer, overleed, na eene langdurige ongesteldheid, de Soesoehoenan van Soerakarta Pakoe Boewono Senopati Ingalogo Ngabdoer Rachman Saidin Panotogomo de VIIde.

(*Java Bode.*)

NEDERLAND.

's Gravenhage, 19 *Maart.* Het nieuwe kabinet is gisteren voor het eerst vergaderd geweest.

— De gewone audientien van den Heer Tets van Goudriaan, nieuw benoemd Minister van Binnel. Zaken, zullen plaats hebben elken Zaturdag ten 2 ure; die van den Heer Boot, Minister van Justitie, des Dingsdags van iedere week, ten 1 ure; die van den Heer van Bosse, Minister van Financien, elken Donderdag, des middags ten 12 ure.

— Naar wij vernemen, zullen op 30 April a. s. voor den Hoogen Raad, burgerlijke kamer, de pleidooijen worden gehouden in de zaak van den Heer van Vlissingen, tegen den Staat der Nederlanden, over de bekende kwestie der O. I. duitenplaatjes. Voor den eischer zal optreden Mr. Lipman en voor den verweerder Mr. Faber van Riemsdijk. Zoo de pleidooijen den gemelden dag niet mogten afloopen, dan zullen zij den 6den Mei daaraanvolgende worden voorgezet.

ENGELAND.

De nieuwe reglementen op het verstrekken van paspoorten naar Frankrijk schijnen eenen onaangenamen pligt aan de policie-magistraten op te leggen en de oorzaak van vele moeijelijkheden te zullen worden. — De magistraten weigeren volstandig een certificaat af te geven tenzij degeen die daarom aanzoek doet hem persoonlijk bekend is, of door iemand die hem persoonlijk kent wordt verklaard te zijn degeen voor wie hij zich uitgeeft. — Het is duidelijk dat zulk eene strengheid aanleiding geeft tot grove onbillijkheden. Zoo kwam een meisje, dat als kamenier in betrekking was geweest bij eene familie, die thans zich in Frankrijk bevindt en haar geschreven had om zich daar bij hen te vervoegen, bij eenen policie-magistraat om een certificaat, doch omdat zij, noch iemand harer bekenden te Londen aan het policie-bureau bekend was, werd het certificaat haar geweigerd. — Wel voerde zij met zeer veel grond aan dat de keizer der Franschen toch niet behoefde bang te zijn dat zij, eene kamenier, hem zou vermoorden; doch de magistraat had geene discretionnaire magt en het meisje zag zich genoodzaakt haar geheele reisplan en misschien ook hare betrekking optegeven, ofschoon zij hare plaats op de spoorwagen reeds des morgens had genomen, zonder aan de mogelijkheid van zulk eene hinderpaal te denken. Zoo werd ook een certificaat geweigerd aan eenen militair die, niettegenstaande zijnen rang van kapitein, zijne identiteit niet kon bewijzen door iemand die bij de policie bekend was. — Deze laatste heeft zich echter uit de verlegenheid kunnen redden door middel van het militair departement.

— Het Engelsch nieuwsblad de *Spectator* zegt dat het thans voldingend bewezen is dat de groote zeeslang een werkelijk bestaand dier is. — Kapitein Harrington van de *Circassian* is iemand die eene verantwoordelijke betrekking bekleedt en zijn brief aan Admiraal Hamilton bewijst dat hij een man is met een zeer gezond oordeel. — Met een twintigtal zijner vrienden en scheepsgezellen zag deze heer het dier op nog geen twintig ellen afstands van het schip. — De thans vermelde daadzaken komen overeen met de mededeelingen van het état-major der *Daedalus* niet alleen, maar ook met die van vele andere personen die een enorm groot zeedier zagen dat zich snel over de watervlakte bewoog. — Het is veel waarschijnlijker dat er inderdaad een zeeslang zoude zijn dan dat een aantal personen op verschillende tijden en onder geheel verschillende omstandigheden zouden overeenkomen in een onwaar verhaal . . . te meer daar sommigen van die personen menschen zijn van opvoeding, geloofwaardig en geoefend in het doen van waarnemingen ter zee. De zeeslang is dus geen fabeldier meer, maar eene werkelijkheid en deze is niet de eerste maal dat het ongeloof aan de zoogenaamde fabelen der zeelieden beschaamd wordt.

— De Grieksche Raijas te Constantinopel lieten een Te Deum zingen ter gelegenheid der gelukkig verijdelde aanslag op het leven van den keizer der Franschen. De Grieksche Patriarch ontbood daarop de aartsbisschop, die te dier gelegenheid de pontificale dienst had gedaan en berispte hem ten sterkste dat hij voor den Franschen keizer dezelfde termen had gebezigd die hij, de Patriarch, had gebruikt in de liturgie voor Koning Otto, zeggende dat de Roomsche Catholijke souvereinen ketters waren enz. Deze zaak maakte zooveel geruchts, dat de Porte zich verpligt heeft gezien tusschen beiden te komen en den onverdraagzamen Patriarch het zwijgen op te leggen.

— Er is in dit saisoen in Amerika een buitengewoon gebrek aan ijs. Noch de New-York noch de Knickerbocker ijs-compagnie, de eenigsten die New-York provianderen, hebben nog een enkel blok ijs gezaagd, terwijl in het vorige jaar alle ijskelders reeds voor het einde van Januarij waren gevuld en eene hoeveelheid van 700 millioen ponden ijs inhielden.

— Voor eenige maanden geleden gaven sommige engelsche dagbladen de hoop te kennen, dat den in 1851 algemeen geuiten wensch om in 1861 eene tweede wereldtentoonstelling te Londen te zien openen, mogt vervuld worden. — Thans vernemen wij met genoegen dat daartoe een voorstel is gedaan aan de Maatschappij van schoone kunsten te Londen, en men zich onledig houdt met het ontwerpen der noodige plannen voor eene tweede Londensche wereldtentoonstelling in 1861.

FRANKRIJK.

Een fransch scheikundige, de Heer Piasse, heeft zich kortelings onledig gehouden met het nemen van proeven die hem gebragt hebben tot het resultaat dat de blaauwe kleur van de Middellandsche en andere zeeën wordt veroorzaakt door eene verbinding van koper en ammonia en dat de groene kleur van sommige andere zeeën moet worden toegeschreven aan eene verbinding van chloor en koper. — De Heer Piasse had eene zak met gekapt ijzer en spijkers gehangen buitenboords van een stoomschip, dat tusschen Marseille en Corsica voer, en toen de zak na eenige reizen geopend werd vond men het ijzer bedekt met eene laag koperaanzetsel. — De Heeren Durocher en Malagati namen dezelfde proef met kopergruis, en bevonden dien ten gevolge dat zout water eene aanzienlijke hoeveelheid zilver bevat. Hierop werd de proef herhaald door den Heer Tuld in Amerika, die tot het besluit kwam dat de oceaan eene hoeveelheid zilver bevat van minstens twee millioen ton, dat is vier duizend millioen ponden.

DUITSCHLAND.

Bij gelegenheid van de intrede van Prins en Prinses Friedrich Wilhelm in Berlijn, bood de dames van Petersburg gezonden adjudant van den keizer van Rusland, de Kolonel van Weymar, der koninklijke familie van Pruissen de gelukwenschingen aan van de Russisch keizerlijke familie. — Hij was brenger van eenen eigenhandigen brief van den keizer en de keizerin en van het grootkruis der Orde van St. Catharina voor de Prinses Friedrich Wilhelm.

Bij de aankomst van de jeugdige echtelingen zijn een aantal feesten gegeven, waarvan een te Potsdam, dat geheel nieuw in zijne soort was.

De manege van de Koninklijke lijfwacht te Potsdam was met den meesten smaak gedecoreerd met tropheën, guirlandes, vlaggen en bloemen, naar de wijze van een tou-

nooiperk. — De Pruissische arend en Engelands drie gouden luipaarden waren vreedzaam vereenigd op een rood veld: het roode kruis en de klaver van Ierland prijkten op een wit veld; Schotlands distel op een geel veld, de vlag van de schotsche eilanden met de karp op een zwart veld en Engelands roos op een scharlaken veld met witte franjes maakten een schitterend effect. — De gallerij die voor de Prins en Prinses en de overige talrijke leden der Koninklijke familie was opgerigt, was rijk behangen met wit, goud en purper, en tegenover dezelve, aan het andere einde der manege, was eene tweede gallerij aangebragt voor de officieren van de lijfwacht, van het regiment lanciers, en van het regiment huzaren, benevens voor het orchest dat zamengesteld was uit de muzijkcorpsen der drie regimenten. — Het was een schitterend tooneel dat groen en die bloemen, die vlaggen en banieren die schitterden in het licht van duizend lampen en het alles verlevendigd door de muzijk van drie cavallerie regimenten.

Zestien officieren van de Koninklijke lijfwacht, in volle uniform met zilver cuiras en helm en in hooge kaplaarzen, openden het bal. Na de tour der manege te hebben gemaakt, eerst in de stap en toen in galop, voerden zij de gewone quadrille uit met de meeste juistheid.

Daarop volgde de „*Lancier*", gegeven door zestien officieren van het regiment lanciers en waarschijnlijk was deze wel de eerste maal dat deze dans door lanciers te paard werd uitgevoerd. — De zulken der officieren die de dames voorstelden, droegen lissen en linten van de Engelsche kleuren en de cavaliers de Pruissische kleuren om den arm.

De derde quadrille werd uitgevoerd door officieren van de huzaren der garde. Hunne roode met goud afgezette uniform, pantalons-collant en hongaarsche laarzen, hunne roode van den schouder afhangende attila's, de zwierige colpacs met de wapperende pluimen van witte reigervederen, deden eene prachtige uitwerking, waartoe nog bij droeg dat elk cavalier een zwart, en elke zoogenaamde danseres een wit paard bereed.

Toen deze elegante voorstelling voorbij was, vormden de acht en veertig officieren die in dezelve eene rol hadden vervuld, ééne colonne, en terwijl de volle muziek een potpourri speelde van de vereenigde Engelsche en Pruissische volksliederen, reden zij tot voor de dames galerij, waar zij een militair salut gaven.

De equestrische voorstelling werd gevolgd door een bal (à pied) dat de officieren in hun casino gaven.

INGEZONDEN STUKKEN.

Wij ontvangen van eenen gewezen inteekenaar op het Bijblad op het Staatsblad van Nederlandsch Indie, *onder redactie van* Mr. S. C. H. Nederburgh *en* C. de Waal, *ambtenaren ter algemeene Secretarie*, *Batavia*, Lange & Co. 1857.— 1858, de volgende beschouwingen:

Buitenzorg, Mei 1858.

Omstreeks twee jaren geleden kwam bij de boekhandelaren Lange & Co te Batavia in het licht een werk, getiteld: *Verzameling van wetten en besluiten, bepalingen, kennisgaven enz., welke niet in het Staatsblad van Nederlandsch Indie zijn opgenomen, over de jaren* 1808 tot 1856, door Mr. L. J. A. Tollens, *adviserend Advocaat en Candidaat Notaris te Batavia.*

Dit werk, uit twee compres gedrukte deelen bestaande, mag geacht worden in eene langbestaande behoefte te hebben voorzien, en voor ieder ingezetene van Nederlandsch Indie onmisbaar te zijn.

Wij koesterden dan ook al dadelijk den stillen wensch dat dit werk later zoude worden voortgezet, doch hoe werden wij verrast, toen wij onmiddelijk na de voltooijing daarvan, een prospectus in handen kregen, waarbij de uitgave van een *Bijblad op het staatsblad van Nederlandsch Indie,* onder redactie van Mr. S. C. H. Nederburgh en C. de Waal, ambtenaren ter algemeene Secretarie werd aangekondigd. Volgens dien prospectus zouden in dat bijblad worden opgenomen: Bepalingen, voorschriften, uitleggingen enz., welke niet in het staatsblad *werden* geplaatst en hetzelve dus als een vervolg op het werk van den heer Mr. Tollens kunnen strekken

Doch thans, nu er bereids zes afleveringen van dit Bijblad verschenen zijn, zien wij ons in onze billijke verwachting ten hoogste te leur gesteld, daar dat hoogst kostbare bijblad (*f* 12 voor 30 zeer ijlgedrukte en voor een groot gedeelte blanco vellen, terwijl de inteekenaren buiten Batavia, buiten de *f* 1.50 koper port voor 30 vellen nog *f* 2.10 koper, voor de moeite door inpakking en op de postbezorging veroorzaakt, betalen) voor de helft uit reeds in de verzameling van wetten en besluiten van den heer Mr. Tollens opgenomen bepalingen bestaat, en voor de andere helft slechts zeer weinige bepalingen van algemeen of ambtelijk belang bevat.

Wij zouden het der Redactie van het Bijblad geenszins ten kwade hebben geduid, wanneer zij, met afwijking van haar prospectus, ook vroegere bepalingen, welke niet in de verzameling van den heer Tollens voorkwamen en waartoe zij, als werkzaam ter Algemeene Secretarie, en de begunstiging van het Hooge Bestuur genietende zich zag in staat gesteld, hadde opgenomen, doch wij wraken het ten zeerste, dat zij zich niet ontzien heeft, de verzameling van den heer Mr. Tollens te plunderen, om haar Bijblad te vullen en het publiek waar te verkoopen, die bereids in zijn bezit was.

Te meer laken wij dit daar men uit de aanteekening op bladz 413 van het Bijblad voorkomende, moet opmaken, dat daarin alleen en uitsluitend nieuwe kost geleverd wordt, en de Redactie te kiesch is, eene reeds door den heer Mr. Tollens opgenomen bepaling op nieuw te doen drukken. Die aanteekening is dierhalve niets dan eene mystificatie van het publiek, dat voorzeker dergelijke pogingen op hare regte waarde zal weten te schatten.

Dat door eene dergelijke handelwijze den eersten verzamelaar groote schade wordt toegebragt, zal wel geen betoog behoeven, en wie staat er ons voor in dat de nog niet uit de verzameling van den heer Mr. Tollens overgenomen Besluiten zullen geëerbiedigd blijven, en later geen aanzienlijk deel van het Bijblad uitmaken?

Wij hebben vermeend het publiek met deze weinig kiesche handelwijze van de Redactie van het Bijblad op het Staatsblad van Nederlandsch Indie te moeten bekend maken, opdat een ieder zich kunne wachten voor ongehoord hoogen prijs oude kost te slikken.

Redactie

Aan de redactie van den *Oostpost.*

In uw nummer 40, van 20 Mei jl. komt in 't hoofdartikel voor, eene herinnering aan „'t tarief van 't sterven te Soerabaija," zoo als dit, met omschrijving en legale aanduiding voorkomt, in Uw nummer 17, van 23 April 1856 (ook overgenomen in *de Indier.*) Op 't eind van dat artikel vermeent de redactie, dat de belangstellenden, die het lijk der vrouw van den Europeschen werkman P. J Harding *op crediet* hebben laten begraven, onder hunne *borgschap*; (bij gemis aan spaarpenningen voor de begravenis kosten,) niet genoegzaam bekend waren, met de hier ter stede bestaande vereeniging, om van de gemeenteleden gelden in te zamelen, ten einde de lijken van Europesche *Christen*-leden, volgens het opgenoemd tarief staatsblad 1852 N°. 72, eene laatste woonplaats te bezorgen; — en dat de min gegoede weduwnaar *welligt* bij die vereeniging tot begraving van behoeftige christenen dien bijstand gevonden zoude hebben, die ter voldoening van het meergenoemd tarief noodig, — dringend noodig was, om de levenden niet de ontbindende kracht der natuur te doen gevoelen.

Indien ik mij niet vergis, dan vergist de redactie zich. — Met het certificaat van minvermogenheid in de hand, heeft men de bijdrage dier „vereeniging" ingeroepen, tot gedeeltelijke voldoening der rekeningen, voor het overvoeren van bedoeld lijk, van het Maritiem Etablissement naar de begraafplaats (eenige palen afstands) Aangezien dit lijk evenwel de eer had gehad, te behooren tot eene vrouw, die tot de *Roomsch Catholijke* kerkgezindte behoorde, zoo werd die ingeroepen bijstand afgewezen en de belanghebbende overgewezen naar de kas der R. C. gemeente, — die door betaling van een klein deel der onkosten, *f* 15.— van de *f* 150.— toonde, meer te kunnen bijdragen uit eene ledige beurs, dan de begravenis instelling uit een welvoorziene.

In 't belang van stervende behoeftige *menschen*, behoorende tot de Europesche gemeente, vermeen ik alzoo, bij teregtwijzing, U te moeten opmerken, dat de vereeniging „tot begraving van *Christen* lijken" is opgerigt.

Het begraven uit het kerkfonds, ter te gemoetkoming van de tarief onkosten, beliep in vorige jaren bij de armenkas der protestantsche kerk; 1852 *f* 653; — 1853, *f* 557 — 1854, *f* 557.— 1855, *f* 213 — 1856, *f* 18: — 1857, *f* ?.—; bij de kas der vereeniging: 1856 *f* 75: — 1857 *f* 678 60.— Alles voor *Christen* lijken, en uit de gelden der gemeente.

J. HAGEMAN, JCz.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		*Vlag.*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Van.*
Mei	18	Nederlandsch	Anna Paulowna.	W. Bek.	Batavia.
"	—	Hamb.	Marij Ross.	J. M. Meijer.	London.
"	—	Z. M.	Stoomschip Samarang.	Luit.-ter-zee 1 kl. G. Lambert.	Batavia.
"	20	Nederlandsch	Fop Smit.	L. Hoffman.	"
"	21	Nederl. Ind.	Carolina.	Iijan.	Pasoeroean.
"	—	H. B. M.	Oorlogstoomschip Meygora.	Kommandant F. M. Purvis.	Sydney.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Naar*
Mei	20	Nederl. Ind.	Fathal Haer.	Sech Oemar Drakhim.	Balie.
"	—	" "	Foelkoel Haer.	Said Mooksin b Abd b Sech Aboebakar.	Samarang via Sumanap.
"	—	" "	Soedul Gair.	Said Adb Gadir b. Achmat Ahdroos.	Idem. " Idem.
"	21	" "	Bintang Tjaigoan.	Ong Kanghan.	Balie (Badong.)
"	—	" "	Bella.	Jono.	Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Zweedsch	Maria Charlotte.	Schmidt.	Falmouth.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Dina.	De Haan.	In lossing.	" " " "
Hamburg	Elbe.	Muhlenroth.	In reparatie.	J. F. van Leeuwen & Co.
Nederlandsche	Diligence.	L. Smit.	Nederland.	B. J. van Eck & Co.
"	Java Koerier.	K. B de Weerdt.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.
"	Willem Kroonprins der Nederlanden.	Zettler.	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
"	Sara Eleonora.	Schuijmer.	Reparatie.	" " "
"	Graaf van der Heijden.			" " "
"	Reijnesteijn.	Beth.	Nederland.	" " "
Engelsch	Helen Lindsay.	Goble.	Onbepaald.	McMillan Marten & Co.
Nederlandsche	Gruda.	Lange.	In lading.	" " " "
Engelsch	Sea Bird.	Stephenson.	Onbepaald.	Major Marten & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met het Hamburger schip *Marij Ross*, de heer J. Droop en fam.— Met de Nederl. bark *Fop Smit*, mevr. Jasper en fam. — Met H. B. M. *Oorlog stoomschip Maygora*, een regement Infanterie.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. Wachtschip Batavia; stoomscheppen Madura, Samarang reel-kanonnierboot No. 14, Gedeh en H. B. M. Oorlog stoomschip Maygora; de schepen Elbe, Willem kroonprins der Nederlanden, Sea Bird, Diligence en Marij Ross; de barken Fatal Ma-än, Saijan Maskoor, Goansien, Fathal Kair, Baltimore, Kattamrool Mapandan, Dina, Alliance, Java Courier, Helen Lindsay, Sara Eleonora, Madina, Johanna El Masshoor, Anna Paulowna en Fop Smit; de brikken Fathool Salam en Grude; de schoeners Hiatlie, Tjilatjap, Bientang Timor, Ardjoeno, Emily Jane, Hing Thay, Harriet, Johanna Catharina en Carolina; de kotter Tedek.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 20sten tot en met den 22sten Mei 1858.

AANVOER.

Van Nederland per het Nederl. schip *Anna Paulowna*, gezagv. W. Bek, agenten Schimmelpenninck en Co;

50 vaatjes boter. 2 kisten likeuren, Schimmelpenninck en Co; 18 kisten koopmanschappen, Karthaus en Melchers; 12 balen zakken, Schimmelpenninck en Co; 30 kisten koopmanschappen, Rosemeijer; 18 collis provisien, 4 vaatjes, en 1 kist diversen en 17 kisten manufacturen, Ruijl Cramer en Co; 200 vaatjes boter, 50 manden seltserwater, Friedlander en Zn.; 14 kisten plaat- en 86 platen ijzer, N H. M; 1 vat blikwerk, 2 trommels beschuit, Order; 6 balen goenie zakken, Adam en Co; 12 stoelen, 16 collis schilderijen, lijnwaden en kleinigheden, diverse personen.

Van Londen per het Hamb. schip *Mary Ross*, gezagv. J. H. Meijer, agent Fraser Eaton en Co.

1 kist regaal, 8 vaten aardewerken, 3 kisten koopmanschappen, Mc Millan Marten en Co; 5 kisten koopmanschappen, Nash; 52 collis machinerien, Anemaet en Co; 2900 vuurvaste steenen, 1 vat bier en 20 collies machinerien, Mc Lennan; 2 collis regaal, 448 collis machinerien, 98 staven en bandels ijzer, 1 ketel met toebehooren en 78 collis koopmanschappen, Fraser Eaton en Co; en eenige goederen, bestemd voor Batavia.

Van Nederland per het Nederl. schip *Fop Smit*, gezagv. L. Hoffman, agenten B. Kopersmit en Co.

124 collis manufacturen, 59 collis koopmanschappen, N. H. M; 100 kisten bier, 6 kisten ijzerwerk, 1 partij steenkolen en 2 kisten wijn, W. Cores de Vries; 42 collis manufacturen, 2 collis huiden, Fraser Eaton en Co; 1 kist monsters, 7 kisten sigaren, Major Matzen en Co; 22 collis manufacturen, 3 kisten ijzerwaren, Mc Millan Marten en Co; 3 kistjes inhoud onbekend, Major Matzen en Co; 44 pakken touwwerk, 250 vaatjes spijkers, Curtis; 4 collis koopmanschappen, Order.

UITVOER.

Naar Bandjermassing per de Ned. Ind. schoener *Macknsed*, gezagv. Mohamat bin Malik.

400 Sp. matten, 12 kisten cognac, 10 kisten roode wijn, 4 kisten likeur, 5 kisten wijn, 10 krandjangs seltzerwater, 4 kisten inh. manufacturen en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Sumbawa per de Ned. Ind bark *Elmaselkoor*, gezagv. Said Mohamat Segaf.

1 kist rood katoen, J. F. van Leeuwen & Co; $3^{60}/_{100}$ picols Jav. koperwerk; 64 katjes ijzerwerk, 5 pakjes valsch gouddraad, 2 kisten Jav. sigaren, diverse Arabieren.

Naar Nederland per het Nederl. schip *Goede Verwachting*, gezagv. Lindonk.

$1937^{16}/_{100}$ picols suiker, $992^{11}/_{100}$ picols tabaks bladeren, 1900 stuks koehuiden, $122^{16}/_{100}$ picols rotting, 3 kisten schilderijen en confituren, Fraser Eaton en Co; 461 picols kurkuma, 47 leggers arak, Wm. Mathieu en Co; $3670^{86}/_{100}$ picols tabaks bladeren, Adam en Co.

Naar Molukkos, Macasser en Timoor, per de Ned. Ind. stoomboot *Macasser*, gezagv. Schmit.

2 kisten boeken, N. H. M; $1^{1}/_{100}$ picols suiker, 2367 kannen arak, 1 vat boslemmermessen, 3 kisten thee, 3 kisten brandij, 1 kist lijnwaden, 2 kistjes inh. zilveren guldens, Nash; 2 picols tabak, P. Kervel en Co; 13 kisten inh. lijnwaden, Fraser Eaton en Co; 30 vaten bier, 20 vaatjes boter, 12 kisten wijn, 50 kelders genever, Schimmelpenninck en Co; 3 kisten cotonetten, 1 kist kramerijen, B. J. van Eck en Co; 5 kisten lijnwaden, J. F. van Leeuwen en Co; 12 kisten manufacturen, Adam en Co; 3 vaten en 5 kisten ijzerwerk, 9 kisten en balen lijnwaden, Ruijl Cramer en Co; 11 kisten inhd. lijnwaden, W. Mathieu en Co; 3 kisten geweeren, Kruer von Oven en Co; 1 kist geweren, 1 kist ijzeswerk, 4 vaten koornmolens 4 vaten koopmanschappen 25 manden bier, 3 kisten wijn, 58 vaatjes boter, 50 kelders genever, 5 kisten wijn, Gebr. van Delden; 30 picols bals. dendeng, van Lakerveld & Co; 200 kelders arak, van Tijen; 100 kelders arak, B. J. van Eck & Co; 2 kisten jav. koperwerk, 100 kelders en 9 vaten arak, 200 picols ijzer, gebr. van Delden; 3 kisten papier, Schimmelpenninck & Co; 8 kisten lijnwaden, J. F. van Leeuwen & Co; 1 kist geweiren, 2 balen manufacturen, 2 kisten kousen en gordijngoed, J. F. van Leeuwen & Co; 3 kisten en balen inhd. lijnwaden, Mc Millan Marten & Co; 26 collis meubelen, gebr. van Delden; 1 kist glazen knoopjes, J. F. van Leeuwen & Co; 9 vaten bier, Johan; 50 kelders arak, Holger van den Dungen; 20 kelders arak, Martens & Co; 320 kelders arak, Asschenbergh & Co; 2 kisten cotonetten, B. J. van Eck & Co; 50 hammen, 1 kist parfumerien, 1 kist verl. leder, 15 kisten wijn 2 kisten groenten, 56 vaatjes Eng. groentens, 4 kisten bier, 10 kisten wijn, 5 kisten man. sigaren, 200 kelders genever, $^{3}/_{2}$ pijpen bier, gebr. van Delden; 8 vaatjes boter, 5 kisten wijn, 6 kisten bier, 1 kist rookworst, W. Cores de Vries; 9 kisten manufacturen, Wm. Mathieu & Co; 10 picols suiker, Kuiper; 150 kelders arak, Wm. Mathieu & Co; 1 kist chitzen, Fraser Eaton en Co; en andere diverse kleinigheden.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Bintang Tjigoan*, gezagv. Ong Kang Han.

2 kisten amfioen, Fraser Eaton en Co; 1 kist madapollams, Mc-Millan Marten en Co; 80 stuks ledige olie tonnen, 1 picol kandij suiker, 300 stuks stroo zakken, Gezagvoerder.

Marktprijzen.

Suiker N°. 16 per picol *f* $16^{1}/_{2}$.
Koffij per picol *f* 25.—
Rijst (carga) per kojang *f* 195 à *f* 135.—
Id. (witte) " " *f* 150 à *f* 180.—
Koehuiden per 100 st. *f* 250 à *f* 300.—
Arak per legger.
Olie (Klapper).
Olie (Katjang).
Kadjang Matten.
Rotting.
Wisselkoers, Pari.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.